

SIKKERHEDSBRANCHENS
VEJLEDNING TIL FORSTÅELSE OG
OPFYLDELSE AF

Maskindirektivet og EN 16005 - Automatiske døre

FOR BYGHERRER ELLER RÅDGIVERE

2023

SIKKERHEDSBRANCHEN

ROSKILDEVEJ 22
2620 ALBERTSLUND

SikkerhedsBranchens vejledning til forståelse og opfyldelse af Maskindirektivet og EN 16005

- For bygherrer eller rådgivere -

Indledning

Denne vejledning er udarbejdet af følgende repræsentanter fra SikkerhedsBranchens LÅS-udvalg: GEZE Danmark, ASSA ABLOY Opening Solutions Denmark, record Danmark A/S, TORMAX Danmark A/S og dormakaba Danmark A/S.

EN 16005

Denne vejledning henvender sig til dig, som er bygherre eller rådgiver, og som beskæftiger dig med rådgivning og projektering af automatiske døre.

Vejledningen giver dig konkrete råd til forståelse og opfyldelse af EN 16005 og Maskindirektivet. Derudover indeholder vejledningen SikkerhedsBranchens anbefalinger.

EN 16005 er en harmoniseret standard i henhold til Maskindirektivet.

Det er en hjælp til producenter, montører og kunder, idet en harmoniseret standard er en beskrivelse af, hvordan man opfylder direktivet på et specifikt område. I dette tilfælde er du således sikker på at overholde Maskindirektivets krav vedrørende automatiske døre, når du overholder EN 16005.

I denne vejledning skelnes der mellem:

- Hængslede døre
- Skydedøre

Karruseldøre er også underlagt EN 16005, men da denne dørtype som hovedregel er færdigkonfigureret fra producenten, omfatter denne vejledning ikke karruseldøre. Generelt gælder, at karruseldøre skal have kontrolleret alle funktioner ved installation og efterfølgende skal vedligeholdes som en funktionsdør.

EN 16005 gælder ikke for porte og elevatordøre monteret på stolen. Elevatordøre monteret på en fast bygningsdel, er omfattet af EN 16005.

En dør, som skal efterleve kravene i EN 16005, er beregnet til persongennemgang. En port er ikke beregnet til persontrafik. En port vurderes som større end 6,3 kvadratmeter.

Dit ansvar som bygherre

Som bygherre, er du ansvarlig for at overholde gældende regler, herunder EN 16005, eller uddelegere dette ansvar til rådgiveren. Du er ligeledes ansvarlig for at sikre samarbejdet mellem de forskellige involverede i projekteringsfasen, den daglige drift og den efterfølgende vedligeholdelse.

Dit ansvar som rådgiver/arkitekt

Er du rådgiver/arkitekt for bygherre, har du ansvar for at beskrive overholdelsen af gældende regler, herunder EN 16005.

CE-mærkning af døren

Når man samler komponenter til det, der i henhold til maskindirektivet er en maskine, som en automatisk dør er, skal der ske CE-mærkning.

Et CE-mærke er ikke nødvendigvis et mærkat, men en erklæring om at produktet lever op til kravene i standarden.

Når en montør/tekniker CE-mærker en automatisk dør, påtager pågældende leverandør sig ansvaret for alle bygningsdele i forbindelse med døren, herunder inkluderet:

- ✓ Dørautomatik
- ✓ Dørplade
- ✓ Tilkoblede komponenter
- ✓ Bevægelsesområde
- ✓ Fastgørelse til bygningsdele
- ✓ Faste bygningsdele

SikkerhedsBranchen anbefaler, at CE-mærkning altid skal foretages af en montør eller tekniker, som er uddannet hos en dørautomatikproducent eller eksperter i maskinsikkerhed.

Risikovurdering

Det er vigtigt at overveje, hvilken bygningsfunktion døren skal indgå i, og særligt hvem, der skal gøre brug af bygningen. I nogle tilfælde kan der arbejdes med en tolereret risiko, hvor kontakt med dørblandet accepteres. Andre gange arbejdes der med høj risiko, hvor der er forbud mod kontakt med døren. Som rådgiver er det din opgave at vurdere, hvilken risiko du vil tage ansvar for.

Der er skærpede krav til sikkerheden (høj risiko), herunder bagkantssikring, på den automatiske dør, på bygninger med følgende funktioner:

- Hospitaler og sygehuse
- Plejehjem og ældreboliger
- Institutioner til børn, handicappede og psykisk syge
- Lufthavne
- Alle områder med offentlig adgang betragtes som højrisikoområder, herunder:
 - Kundeområder for detailhandel
 - Biografer
 - Teater
 - Borgerservice
 - Idrætscentre/-haller
 - Kontorer
 - Hoteller

- Gastronomi
- Og lignende...

Bygningsreglementet stiller særlige krav, når flertallet af bygningsbrugerne er børn/ældre/handicappede.

Vi anbefaler derfor, at du som rådgiver, altid stiller krav om bagkantssikring og klemmesikring (arbejder med høj risiko), såfremt der er brugere på under 10 år, over 70 år eller med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Maskindirektivet omfatter følgende definitioner i forbindelse med risikovurdering:

Fare	Potentielle årsager til personskader eller sundhedsskader
Farezone	Enhver zone inden for og/eller i forbindelse med maskinen, hvor en person udsættes for en risiko i relation til sundhed eller sikkerhed
Udsat person	Enhver person der helt eller delvist befinder sig i en farezone
Risiko, sundhedsskade	Kombinationen af sandsynlighed og konsekvens i en given faresituation

Service og vedligehold

Der stilles jf. EN 16005 pkt. 4.2.1 krav om ét årligt servicetilsyn, hvor backup-batteriet skal testes. Fungerer døren som funktionsdør (enten i form af branddør, flugtvej eller brandventilationsåbning), er kravet skærpet, og i så fald skal der udføres vedligehold/service fire gange om året. Daglig kontrol bør udføres af den driftsansvarlige. Husk implementering af en nødåbningsknap for skydedøre.

Skydedøre

Når den automatiske dør ligeledes skal opfylde funktionen som flugtvej, er det vigtigt at huske implementeringen af en nødåbningsknap. Dette er et krav som stilles ifølge dansk regulering, ikke i EN-standarden. Et nødstop kan undlades, hvis det strider imod dørens funktion.

Hængslede døre

For hængslede døre er det vigtigt at opfylde standardens krav om sikring mod klemning i bagkanten. Kombinationen af sandsynlighed og konsekvens vurderes i en given faresituation.